

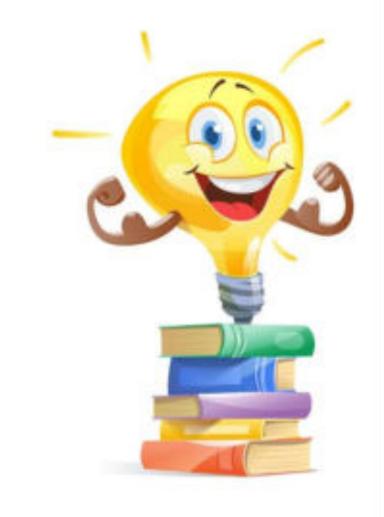
Богдан Лепкий «Шевченкова верба». Роль Тараса Шевченка у становленні особистості Богдана Лепкого, його поетична шевченкіана

Мета: познайомити з поняттями ритм, рима, строфа; навчити визначати способи римування; розвивати навички читання ліричних творів, розпізнавати емоційне ставлення до зображуваного, зміни настрою, різноманіття почуттів ліричного героя; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

Вже пролунав шкільний дзвінок, Покликав всіх нас на урок. Рівненько стали. Все. Вже час, Роботу починає клас. За парти всілися зручненько, Поклали руки всі гарненько. Готові? Так. А настрій як? Клас! Тож успіх всіх чекає нас!

Повідомлення теми уроку

Творчість Т. Шевченка істотно вплинула на розвиток української літератури. Більшість письменників наступних поколінь вважає його своїм учителем, бо після прочитання «Кобзаря» вирішила пов'язати своє життя з літературою. Так склалася і доля поета Богдана Лепкого, з творчістю якого ми сьогодні познайомимося.

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

Киасна родота

Тарас Шевченко

Леся Українка

Валерій Шевчук

Олександр Олесь «Лелія»

«Зоре моя вечірняя»

«Микита Кожум'яка»

«Чотири сестри»

BCIM

Тарас Шевченко

Леся Українка

Валерій Шевчук

Олександр Олесь «Лелія»

«Зоре моя вечірняя»

«Микита Кожум'яка»

«Чотири сестри»

Робота із підручником «Українська література» Т. Яценко, c. 117-121.

Читання поезії «Шевченкова верба» (с. 117)

Коли на чорний шлях ступав, Ішов на прогнання в неволю, Галузку вербову підняв, Обчимхав і забрав з собою.

Була відірвана, як він, Від пня і від землі святої, Засуджена на лютий скін Серед пустині степової. Поніс її і посадив
За фортом, в полі, на пустині,
Здалека воду приносив
І пильно підливав щоднини.

Прийнялася і на весну Зелене листя розпустила. Ох, як же, як була йому Та деревина люба й мила!

Читання поезії «Шевченкова верба» (с. 117)

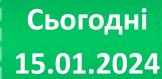
Було, з казарми прибіжить В зеленій тіні відпочати, Положиться, верба шумить шепче щось над ним, як мати.

Мов жалується, що весна, Сади цвітуть на Україні, Вона ж сумує тут одна Посеред дикої пустині. Летить степом листочків шум, Немов далека пісня жалю, Ні твоїх снів, ні твоїх дум Нам не забути, рідний краю!

Літературна мова XIX ст. — початку XX ст. на західноукраїнських землях мала багато особливостей, відмінностей від східноукраїнської. Зокрема інакше наголошувалися слова. Обчімхати — звільнити гілку від нижніх листків, обчухрати. Скін — те саме, що й смерть. Відпочати — те саме, що й відпочити. Жалуватися — те саме, що скаржитися.

- Де народився Богдан Лепкий?
 - ✓ На Тернопільщині.
 - Ким був Богдан Лепкий?
 - Поетом, прозаїком, художником, видавцем, науковцем.
 - Розкажіть історію створення поезії «Шевченкова верба».

Літературознавчий клуб (с. 119-120)

Прозова мова — неритмізована мова, нагадує повсякденну розмовну мову.

Віршована мова — мова мелодійна, наспівна, підпорядкована певному ритму.

Ритм — рівномірне повторення, чергування якихось мовних одиниць.

Літературознавчий клуб (с. 119-120)

Рима — співзвучність закінчень у кінці чи зрідка всередині віршорядків.

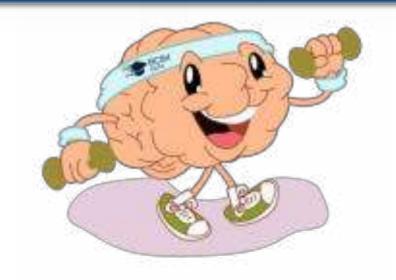
Строфа — група віршорядків, що римуються і рівномірно повторюються у творі.

Способи римування: перехресне (абаб), суміжне/парне (аабб), кільцеве/охопне (абба).

Перехресне римування: Коли на чорний шлях ступав, а Ішов на прогнання в неволю, б Галузку вербову підняв, а Обчімхав і забрав з собою. б

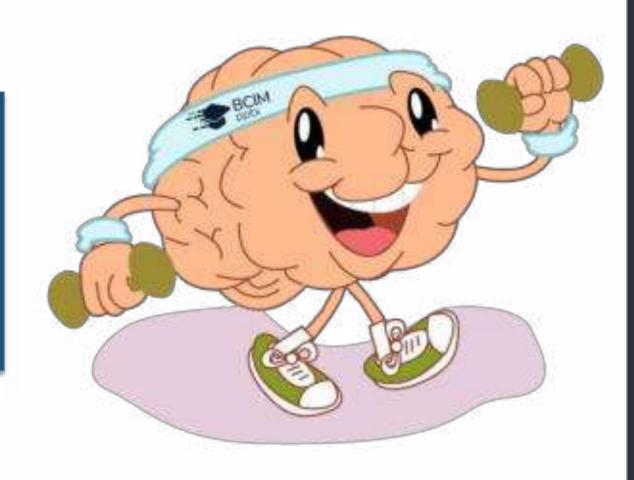

Суміжне/парне римування:
Від хвоста і аж по вуш<u>ка</u> а
в зебри смужка, смужка, смуж<u>ка</u>. а
Не горохи, не клітин<u>ка</u>, б
не малюнок на всю спин<u>ку</u>. б

Кільцеве/охопне римування О слово рідне! Орле ск<u>утий</u>! а Чужинцям кинуте на см<u>іх</u>! б Співочий грім батьків мо<u>їх</u>, б Дітьми безпам'ятно заб<u>утий</u>. а

Чи є у вашому місті або селі вулиця, яку названо на честь Тараса Шевченка? Підготуйте невеличку розповідь про зв'язок цього місця з іменем Шевченка.

Читацьке дозвілля (с. 121). Робота в групах

Верба — один із національних символів України. Недаремно ж кажуть: «Без верби і калини нема України». Можливо, вам відомі ще й такі прислів'я та приказки:

На городі під вербою стоїть колодязь із водою.

Де срібліє вербиця — там здорова водиця.

Де не повернешся, золоті верби ростуть.

По черзі називайте прислів'я та приказки про вербу, або ж проспівайте рядки пісень, де йдеться про це дерево. Хто назве найбільше прислів'їв чи згадає найбільше пісень про вербу — той і буде переможцем / переможницею.

Online завдання. Кросворд

Натисни на коло або перейдіть за QR-кодом!

Закріплюємо вивчене

- ✓ Який внесок Богдана Лепкого у пошанування творчості Тараса Шевченка?
- ✓ Що ви знаєте про Шевченкову вербу?
- ✓ Якими засобами створюється мовний ритм?
- ✓ Розкажіть про строфи, рими та способи римування.
- ✓ Оцініть свої знання про творчість Богдана Лепкого після опрацювання матеріалу підручника.

Рефлексія. Вправа «Піраміда знань»

Коли на уроці було сумно?

Коли ви раділи своїм успіхам?

Чи справдилися ваші очікування?

Що ви розкажете про урок своїм рідним?

Вивчити поняття: ритм, рима, строфа, способи римування.

